

зменшується в 2,2 рази наприкінці вегетації. Сівозміна знижує забур'яненість посіву у 6-7 разів. У структурі сеgetального компоненту довгострокового агрофітоценозу озимого жита переважають одно - і дворічні види (10-15), багаторічні складають 3-5 видів.

Довготривалість таких дослідів дозволяє зробити об'єктивні висновки щодо динаміки ґрунтових процесів, закономірних шляхів взаємозв'язку між ґрунтом та рослиною, взаємовідносин культурних і диких рослин за умов довгочасної монокультури озимого жита.

ДІАГНОСТИКА СТАНУ ДЕРЕВИННИХ РОСЛИН ПІД ВПЛИВОМ АНТРОПОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ М. ЗАПОРІЖЖЯ

*Бондаренко Ю.О., Сиротенко Т.С.
Запорізький національний університет*

Метою роботи є визначення стану деревних рослин у різних зонах міста під впливом антропогенного навантаження м. Запоріжжя.

Завдання: вивчити вплив антропогенного навантаження м. Запоріжжя на річний приріст деревини, та на розмір площі листків на прикладі в'яза гладкого *Ulmus laevis* Pall.

Ріст і розвиток рослин – найважливіші фізіологічні процеси. Ріст – це процес новоутворення елементів структури, що супроводжується збільшенням кількісних та якісних показників, обумовлених домінуванням процесу синтезу над розпадом.

Процеси росту і розвитку нерозривно пов'язані між собою. Вони є двома сторонами єдиного процесу – онтогенезу організму.

Регулююча дія зовнішніх факторів виявляється в затримці або ж прискоренні окремих етапів розвитку.

Вивчення впливу антропогенного навантаження на річний приріст показало, що у в'яза гладкого, він зменшився на 46% (Заводський район) порівняно з чистою зоною 5% (о. Хортиця)м. Запоріжжя.

Зменшення розміру площі листової пластинки в'яза гладкого у забрудненій зоні склало 48% , а у чистій зоні 8%.

Великий відсоток зменшення річного приросту та розміру листової пластинки, пояснюється тим, що дерева ростуть в умовах далеких від оптимальних: дія газоподібних викидів промислових підприємств та автомобільного транспорту, механічні пошкодження, осідання пилу.

ЗНАЧЕННЯ АЛЕЛОПАТИЧНИХ ВЗАЄМОДІЙ РОСЛИН У ФОРМУВАННІ ФІТОЦЕНОЗІВ

*Ворона В.С.
Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Представники фіторізноманітності планети, зростаючи спільно, утворюють фітоценози – специфічні угруповання, у яких життя кожної рослини тісно пов'язане з життєдіяльністю інших. Кожен фітоценоз має відповідну структуру і характерний видовий склад, розвивається за відповідними законами. Значну роль у функціонуванні фітоценозів відіграє алелопатія – взаємодія рослин завдяки виділенням біологічно активних речовин [3]. Розрізнені дані про хімічний взаєм вплив рослин почали оформлятися у наукову теорію лише в 30-х роках ХХ століття завдяки дослідженням академіка М.Г. Холодного і австрійського